

Karvari

Taggbock
Prionus coriarius

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Karvari on suurikokoisimpia kovakuoriaisiamme, isot naaraat voivat olla lähes 40 mm:n pituisia. Se on väriltään tummanruskea ja päältä lähes kalju. Sen leveissä peitinsiivissä on kolme koholla olevaa, kapeaa pitkittäisharjua. Etuselkä on pieni suhteessa peitinsiipiin, ja etuselän kummallakin sivulla on kolme hammasta. Koiraan vankat tuntosarvet ovat voimakkaan sahamaiset, koska jokainen tuntosarven jaoke levenee kohti kärkeä. Koiraan tuntosarvissa on 12 jaoketta, naaraan lyhyemmissä ja hennommissa tuntosarvissa 11 jaoketta.

Elinympäristö ja levinneisyys

Karvari tunnetaan Suomesta pelkästään männyltä, mutta varmoja elintapatietoja on niukasti. Muualla se elää useilla lehti- ja havupuilla, yleisimmin tammella. Karvari lisääntyy pystyyn kuolleissa puissa ja kannoissa. Toukat elävät vanhojen, suurten mäntyjen paksuissa ja lahoissa juurissa ja niiden kehitys aikuiseksi kestää 3–4 vuotta. Yöaktiivisia aikuisia kuoriaisia tapaa heinäkuun lopulla ja elokuussa, jolloin ne lentelevät voimakkaasti suristen ja istuskelevat sopivien isäntäpuiden tyvellä. Suomessa tyypillisiä esiintymispaikkoja ovat etelärinteiden lämpimät kallio- tai harjumänniköt. Lajia on tavattu harvinaisena lounaisimmassa Suomessa, useimmat löytöpaikat ovat rannikolta tai saaristosta.

Nykytila ja uhkatekijät

Karvari on aina ollut Suomessa harvinainen. Sitä uhkaavat vanhojen metsien, kookkaiden puiden ja lahopuun väheneminen.

Hoitosuositukset

Karvarin esiintymäpaikalla ja sen läheisyydessä suuret vanhat ja kuolleet männyt tulisi säästää ja turvata lahopuujatkumo. Jos ympäristössä on isoja tammia, nekin pitäisi säästää. Kalliometsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahaa METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Heliövaara, K., Mannerkoski, I. & Siitonen, J. 2004. Suomen sarvijäärät. Tremex press Oy, Helsinki. 374 s.

Kuva: Al Vrezec